

7/4637
60:122

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.33.610-33/110

Konu :Yazılı Soru Önergesi

13.04.12* 4571

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07/02/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00/52858 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan ve Kamu İhale Kurumundaki yolsuzluk iddialarına ilişkin İstanbul Milletvekili Sayın Ali ÖZGÜNDÜZ'e ait 7/4637 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlar aşağıda değerlendirilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun üç çalışanına yöneltilen ithamlar sonucunda bu kişiler 17/02/2012 tarihinden itibaren görevlerinden uzaklaştırılmış ve haklarında idari soruşturma başlatılmıştır. Bu soruşturmalar halen devam etmektedir.

2011 yılına ilişkin Kamu Alımları İzleme Raporunda, 2011 yılında Kamu İhale Kurumuna toplam 4670 adet şikayet başvurusunda bulunulduğu belirtilmiştir. Ancak, soruşturma ile ilgili olarak istenilen muhtelif belgeler Cumhuriyet Savcılığına tevdi edilmekle birlikte, incelemenin niteliği ve sınırları ile kapsam hakkında herhangi bir bilgi alınması söz konusu olmamıştır. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 157 nci maddesinde, "*Kanunun başka hüküm koyduğu haller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemler gizlidir.*" hükmü gereği herhangi bir açıklamanın yapılması da söz konusu değildir.

Ayrıca, 2011 yılında Kamu İhale Kurumuna yapılan 4670 adet şikayet başvurusunun tamamı Kurumca incelenmiştir. 2011 yılında yapılan incelemeler kapsamında şikayete konu ihalelerden 441'i hakkında ihalenin iptaline, 1459'u hakkında düzeltici işlem tesis edilmesine, 2370 başvuru hakkında ise iddialar yerinde görülmediğinden şikayetin reddine karar verilmiştir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 57 nci maddesi gereğince Kurum tarafından verilen nihai kararlar yargı denetimine açık olup, 2011 yılında yargı mercilerinde dava konusu edilen Kamu İhale Kurulu karar sayısı 773'tür. Bunun dışında kamuoyuna yansıyan iddialar sonrasında Kamu İhale Kurumunun bütün iş ve işlemleri Bakanlığımız Vergi Müfettişlerinden oluşan bir heyet tarafından incelenmeye alınmıştır. İnceleme halen devam ettiğinden devam eden bu incelemenin kapsamı ve ulaşılan sonuçları hakkında bilgi verilememektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3 üncü maddesi ile, Kanun'da öngörülen usullerle yaptırılması mümkün olmayan veya gerek duyulmayan özel nitelikteki işlerin ihalelerinde veya temininde idarelere işin gereğine göre özel usuller uygulama imkanı vermek üzere, özelliği olan bazı işler Kanun kapsamı dışında bırakılmıştır.

Diğer Kurumlara tanındığı gibi, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğüne de (TKİ) tanınan istisna ile ilgili olarak; her yıl Bakanlar Kurulu Kararı ile TKİ Kurumu'na verilen görev (Fakir Ailelere Kömür Yardımı Yapılmasına İlişkin Karar) gereği TKİ Kurumunun öncelikle kendi üretimi kömür ile bu görevi yerine getirmesi, yetmediği takdirde 4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (r) bendi uyarınca kömür kalitesi, miktarı,

dağıtım yapılacak yere uzaklığı-yakınlığı, fiyatı ve en kısa süreli temini Kurumumuzun kontrolünde olan; Kuruma ve iştiraklerine ait kömür sahalarından temin edilecek kömür ile bu görevi yerine getirmesi amaçlanmıştır. Söz konusu istisnanın belediyelerle herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır.

Kamu İhale Kurumunun görev ve yetkisi 4734 sayılı Kanunun 53 üncü maddesiyle belirlenmiştir. Anılan maddede hükme bağlanan Kurum'un görev ve yetkisi, Kamu İhale Kanununa göre gerçekleştirilen alımlarla sınırlı olup, aynı Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca istisna kapsamında bulunan alımlara ilişkin olarak Kurum'un inceleme görev ve yetkisi bulunmamaktadır.

10-11 Aralık 1999 tarihlerinde gerçekleştirilen Helsinki Zirve'sinde ülkemiz resmi olarak "aday ülke" statüsü kazanmış; 17 Aralık 2004 tarihli Brüksel Zirve'sinde de Türkiye'nin siyasi kriterleri yeterince karşıladığı belirtilerek 3 Ekim 2005 tarihinde müzakerelere başlanması kararı alınmıştır. Türkiye'nin AB Müktesebatını ne kadar sürede kendi iç hukukuna aktarıp, yürürlüğe koyacağını ve etkili bir şekilde uygulayacağını belirlendiği bir süreç olan katılım müzakerelerinin 5 No'lu "Kamu Alımları" faslına ilişkin tanıtıcı ve ayrıntılı tarama toplantıları sırasıyla 7 Kasım 2005 ve 28 Kasım 2005 tarihlerinde Brüksel'de gerçekleştirilmiştir. Tarama toplantılarının ardından fasla ilişkin açılış kriterleri belirlenmiştir. Birinci açılış kriteri kapsamında Bakanlığımız koordinatör kurum olarak belirlenmiştir. 3 Ekim 2005 yılında ülkemiz ile AB arasında başlatılan katılım müzakerelerinin 5 No'lu faslını oluşturan "Kamu Alımları" alanında tarafımıza iletilen açılış kriterleri, AB müktesebatı ile uyumlu bir kamu alımları sisteminin oluşturulmasını şart koşturmuştur. Bakanlığımız koordinasyonunda ve ilgili kurumların işbirliği ile uyum çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Mevzuat çalışmaları ile, ülkemiz kamu alımları sisteminin daha esnek hale getirilmesi, mevzuat hükümlerinin ihalelerin daha kolay yapılmasına imkan sağlayacak şekilde düzenlenmesi ve aynı zamanda şeffaflık ve rekabet ilkelerinin daha fazla gözetilmesinin sağlanması öngörülmektedir.

Bu doğrultuda, mevcut 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu yeniden düzenlenerek, klasik alımlar ile sektörel alımların ayrı hükümlere tabi kılınması; eşik değerlerin AB eşik değerleri ile uyumlaştırılması; mevzuatımızın AB Direktiflerinde yer alan tanımlar, kapsam ve istisnalar ile uyumlu hale getirilmesi öngörülmektedir. Söz konusu yeni düzenleme ile, istisna taleplerine neden olan kamu alımları sistemimizdeki sıkıntıların giderileceği değerlendirilmektedir. Yeni Kanun Tasarısı Taslağı hazırlık çalışmaları sürdürülmektedir.

Bilindiği üzere, AB müktesebatına uyum; mevzuat düzenlemelerinin yanı sıra, söz konusu düzenlemelerin uygulanmasını da gerektirmektedir. Uygulama açısından ise, idarelerin kapasitelerinin geliştirilmesi hususu ön plana çıkmaktadır. Bu doğrultuda, kamu alımları alanında gerçekleştirilen mevzuat çalışmalarının yanı sıra, idari kapasitenin geliştirilmesine yönelik faaliyetler de yürütülmektedir. Bu çerçevede, kamu alımları politikasının belirlenmesinden sorumlu Bakanlığımızca 2007 yılından bu yana, gerek Avrupa Komisyonu gerekse Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen OECD-SIGMA ile işbirliği halinde, Bakanlığımız ile kamu alımları alanında rol oynayan diğer ilgili kurumların idari kapasitelerinin geliştirilmesi faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Söz konusu faaliyetler kapsamında çeşitli seminer, çalıştay, konferans ve çalışma ziyareti düzenlenerek Avrupa Komisyonu yetkilileri, OECD-SIGMA yetkilileri, üye devletler ve aday ülke temsilcileri ile bir araya gelinmekte, bilgi ve deneyim paylaşımı yapılmakta ve çeşitli ülke uygulamaları paylaşılmaktadır.

Ayrıca, kamu alımları alanında etkin koordinasyonun sağlanabilmesi amacıyla Bakanlığımız Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü bünyesinde 2010 yılında "Kamu Alımları Koordinasyon Dairesi" kurulmuş olup, söz konusu Birimin idari kapasitesinin artırılması çalışmalarına hız verilmiştir. Son olarak, Şubat 2012'de Bakanlığımız

koordinasyonunda, Kamu İhale Kurumu ve AB Bakanlığı'nın da içerisinde yer aldığı OECD-SIGMA ile kamu alımları alanında yeni bir teknik destek projesi başlatılmıştır.

Diğer taraftan, "Kamu Alımları" faslındaki gelişmelere ivme kazandırmak üzere, teknik çalışmaların hızlandırılmasına karar verilmiş olup, açılış kriterlerinin karşılanmasına yönelik olarak Bakanlığımızca ilgili kurum ve kuruluşların da katılım sağladığı koordinasyon toplantıları gerçekleştirilmektedir. Mevcut kurumların yanı sıra, Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı gibi önemli ihaleci kurumlarla da görüşmeler yapılması ve yerel idarelerin kamu alımları alanındaki kapasitelerinin geliştirilmesine ilişkin çalışmalar yapılması öngörülmektedir.

5 No'lu Kamu Alımları Faslı'nın ikinci açılış kriterini karşılamaya yönelik Taslak Strateji Belgesi hazırlanmış olup, Bakanlığımız koordinesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği halinde gerek Türkiye'de gerekse Avrupa Birliği'ndeki güncel gelişmeler dikkate alınarak yeniden revize edilecektir. Söz konusu Taslak Strateji Belgesi, ülkemiz kamu ihale sisteminin başta AB Müktesebatına uyum sağlanmasını hedeflemenin yanında, etkin bir ihale sistemi tasarımı da öngörmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı